

EUROPARLAMENTET

GENERALSEKRETARIATETS SÄRSKILDA
ARBETSGRUPP
"UTVIDGNINGEN"

SAMORDNAREN
JF/bo

Luxemburg den 1 mars 2000

Faktablad nr 1

CYPERN OCH ANSLUTNINGEN TILL EUROPEISKA UNIONEN

(sjätte uppdateringen)

- *Europaparlamentet såsom institution tar inte ansvar för de ståndpunkter som uttrycks i det här dokumentet.*

INTRANET: <http://www.europarl.ep.ec/enlargement>

INTERNET: <http://www.europarl.eu.int/enlargement>

EPADES: <epades/public/elargiss>

PE 167.284/rév.6
Or. FR

De temablad om utvidgningen som utarbetats av arbetsgruppen inom Europaparlamentets generalsekretariat syftar till att på ett systematiskt och kortfattat sätt presentera nuläget i förhandlingarna om olika aspekter på unionens utvidgning samt medlemsstaternas, kandidatländernas och de europeiska institutionernas ståndpunkter. Dessa dokument kommer att uppdateras allt eftersom förhandlingarna fortskrider.

<u>Nummer</u>	<u>Titel</u>	<u>EP-nummer</u>	<u>Datum</u>	<u>Språk</u>
1	Cypern och utvidgningen av EU	167.284/rev.5	21.10.99	alla
2	Ungern och utvidgningen av EU	167.296/rev.2	01.02.99	alla
3	Rumänien och utvidgningen av EU	167.297/rev.2	26.02.99	alla
4	Tjeckiska republiken och utvidgningen av EU	167.335/rev.3	18.10.99	alla
5	Malta och utvidgningen av EU	167.350/rev.3	01.07.99	alla
6	Bulgarien och utvidgningen av EU	167.392/rev.3	11.10.99	alla
7	Turkiet och utvidgningen av EU	167.407/rev.2	17.06.99	alla
8	Estland och utvidgningen av EU	167.409/rev.1	08.10.98	alla
9	Slovenien och utvidgningen av EU	167.531/rev.1	08.02.99	alla
10	Lettland och utvidgningen av EU	167.532/rev.2	27.09.99	alla
11	Litauen och utvidgningen av EU	167.533/rev.2	12.01.99	alla
12	Polen och utvidgningen av EU	167.587/rev.3	25.10.99	alla
13	Slovakien och utvidgningen av EU	167.609/rev.2	20.08.99	alla
14	Ryssland och utvidgningen av EU	167.734/rev.2	25.10.99	alla
15	Institutionella aspekter av EU:s utvidgning	167.299/rev.1	21.06.99	DE-EN-ES-FR-IT
16	Kontroll och skydd av EU:s finanser med avseende på utvidgningen	167.330	09.03.98	DE-EN-ES-FR-IT
17	Miljöpolitik och EU:s utvidgning	167.402	23.03.98	DE-EN-ES-FR-IT
18	Europeiska konferensen och utvidgningen av EU	167.410	03.04.98	DE-EN-ES-FR-IT
19	Budgetaspekter av EU:s utvidgning	167.581	12.04.98	DE-EN-ES-FR-IT
20	Mänskliga rättigheter och utvidgning av EU	167.582	01.04.98	DE-EN-ES-FR-IT
21	Utvidgningen av EU och den ekonomiska och sociala sammanhållningen	167.584	08.05.98	DE-EN-ES-FR-IT
22	Statistikbilaga angående utvidgningen av EU	167.614/rev.6	13.10.99	EN
23	Juridiska problem vid utvidgningen av EU	167.617	19.05.98	DE-EN-ES-FR-IT
24	Förtursstrategin för utvidgningen av EU	167.631	17.06.98	DE-EN-ES-FR-IT
25	Samarbete i rättsliga och inrikespolitiska frågor inom ramen för utvidgningsprocessen	167.690/rev.1	30.04.99	DE-EN-ES-FR-IT
26	Kvinnors rättigheter och utvidgningen av EU	167.735	14.07.98	DE-EN-ES-FR-IT
27	Jordbruket och utvidgningen av EU	167.741	03.09.98	DE-EN-ES-FR-IT
28	Schweiz och utvidgningen av EU	167.777/rev.1	08.03.99	alla
29	Fisket och utvidgningen av EU	167.799	12.10.98	alla
30	Utrikes- och säkerhetspolitiken och utvidgningen av EU	167.822/rev.1	26.07.99	DE-EN-ES-FR-IT

<u>Nummer</u>	<u>Titel</u>	<u>EP-nummer</u>	<u>Datum</u>	<u>Språk</u>
31	Säkerhets- och försvarsfrågor och utvidgningen av EU	167.877	30.10.98	DE-EN-ES-FR-IT
32	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och utvidgningen av EU	167.887	17.11.98	DE-EN-ES-FR-IT
33	Phare-programmet och utvidgningen av EU	167.944	04.12.98	DE-EN-ES-FR-IT
34	EMU och utvidgningen av EU	167.962/rev.1	20.10.99	DE-EN-ES-FR-IT
35	Industripolitiken och utvidgningen av EU	167.963/rev.1	24.06.99	DE-EN-ES-FR-IT
36	Agenda 2000 och anslutningsprocessen till EU	168.008/rev.1	10.06.99	DE-EN-ES-FR-IT
37	Utvidgningen och externa ekonomiska förbindelser	168.062/rev.1	08.09.99	DE-EN-ES-FR-IT
38	Europaparlamentets roll i utvidgningsprocessen	168.065	27.01.99	DE-EN-ES-FR-IT
39	Sociala aspekter av EU:s utvidgning	168.115/rev.1	01.07.99	DE-EN-ES-FR-IT
40	Kärnkraftssäkerhet i kandidatländerna i Central- och Östeuropa.	168.257	22.03.99	DE-EN-ES-FR-IT
41	Utvidgningen av EU och folkopinionen i medlemsstaterna och kandidatländerna.	168.296	22.04.99	DE-EN-ES-FR-IT
42	Den ryska minoriteten i de baltiska staterna och utvidgningen av EU	168.307	03.05.99	DE-EN-ES-FR-IT
43	Energipolitik och utvidgningen av EU	168.394	10.06.99	DE-EN-ES-FR-IT
44	Transportpolitik och utvidgningen av EU	168.459	28.07.99	DE-EN-ES-FR-IT

För ytterligare information, kontakta:

E. Deguffroy, Luxemburg, SCH rum 602, tel. +352-4300-22906, fax: +352.4300.29027

Arbetsgruppen "Utvidgning", Bryssel, LEO 06D119, tel. +32.2.284.2381, fax: (32 2) 284 4984

Arbetsgruppen "Utvidgning", Strasbourg, IP2 447, tel. +33.3.8817-4408, fax: (33 3) 8817-9059

INTRANET: <http://www.europarl.ep.ec/enlargement>

INTERNET: <http://www.europarl.eu.int/enlargement>

EPADES: epades\public\elargiss

**FAKTABLAD
OM
CYPERN OCH ANSLUTNINGEN TILL EUROPEISKA UNIONEN**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sidan

SAMMANFATTNING	7
I. DEN POLITISKA SITUATIONEN	7
a) Nutidshistoria	7
b) Institutionerna	8
c) Aktuella politiska frågor	9
d) Utvecklingen av fredsförhandlingarna	9
II. DEN EKONOMISKA SITUATIONEN	11
a) Den cypriotiska ekonomin i dagsläget	11
b) Den makroekonomiska politiken och budgetpolitiken.....	12
c) Resultat för 1998/prognoser för 1999 (se tabell i bilaga 2)	14
III. RELATIONER MED EUROPEISKA UNIONEN	14
a) Associationsavtal.....	14
b) Handel.....	15
c) Finansprotokoll.....	15
d) Organen	15
IV. ANSÖKAN OM MEDLEMSKAP	16
a) Kommissionens ståndpunkt	16
b) Europaparlamentets ståndpunkt - en återblick.....	17
c) Rådets ståndpunkt	18
d) Andra yttranden.....	18
e) Medlemsstaternas ståndpunkter	19
f) Cyperns ståndpunkt.....	19
V. STRATEGI INFÖR ANSLUTNINGEN	19
a) Särskild strategi inför Cyperns anslutning.....	19
b) "Screening" och förhandlingar	20
c) Kommissionens rapporter om Cyperns framsteg inför en anslutning.....	21
d) Föranslutningsstöd	22
VI. CYPERN OCH REGERINGSKONFERENSEN	22
BILAGA	

SAMMANFATTNING

Cypern är Medelhavets tredje största ö. Den har en befolkning på cirka 741 000 invånare och är uppdelad i en grekcypriotisk del med 630 000 invånare och en turkcypriotisk del med 89 000 invånare. 22 000 invånare är av annat ursprung. Cypern är sedan 1972 knutet till Europeiska unionen genom ett associeringsavtal. Den 4 juli 1990 ansökte Cypern om medlemskap i Europeiska unionen.

Cypern uppfyller gott och väl de politiska och ekonomiska kriterierna för anslutning, men den politiska situationen är speciell: en del av territoriet ockuperas av ett annat land, Turkiet, och har utropat en självständig republik, som dock inte har erkänts internationellt. Fredsprocessen står stilla.

Nya förhandlingar skulle kunna leda fram till en lösning på problemet. Det är den ståndpunkt som Europeiska unionens institutioner intar när de förespråkar en fredlig lösning. Man menar också att företrädare för den norra delen skall delta i anslutningsprocessen, vilket skulle gynna ön i sin helhet.

Det officiella anslutningsförfarandet inleddes den 31 mars 1998. Sedan april 1998 är Cypern, liksom andra kandidatländer i den första gruppen, föremål för en s.k. screening, en analytisk granskning som berör totalt 31 kapitel i gemenskapens regelverk. På ett antal områden har man kunnat fastställa gemensamma ståndpunkter för förhandlingarna.

I november 1998 fick rådet ta del av kommissionens rapport om Cyperns framsteg inför anslutningen. Av rapporten framgår att Cypern generellt sett har gjort betydande framsteg vad gäller anpassningen till regelverket, framför allt i fråga om tullunionen. Det krävs dock ytterligare förstärkningar av den administrativa kapaciteten på en rad områden.

Kommissionen betonar att man på grund av turkcyprioternas vägran att sända representanter till förhandlingarna inte har kunnat genomföra den analytiska granskningen av genomförandet av regelverket på hela ön.

Inför Europeiska rådets möte i Helsingfors lade kommissionen den 13 oktober 1999 fram sin nya rapport om Cyperns framsteg inför anslutningen.

* * *

I. DEN POLITISKA SITUATIONEN

a) Nutidshistoria

Cypern blev självständigt den 16 augusti 1960 efter att ha varit en brittisk koloni sedan 1925. Genom författningen från 1960 inrättades en republik med en president som statsöverhuvud och en enhetlig stat inom vilken den grekcypriotiska befolkningen (vid denna tidpunkt cirka 82 procent av den totala befolkningen) och den turkcypriotiska befolkningen (cirka 18 procent) delar på makten med en fördelning på 70/30 procent. Motsättningarna mellan de två grupperna kom att öka i fråga om författningen och avslöjandet av Akritas-planen. Dessutom kom de olika planerna på att införliva ön med Grekland (Enosis) eller med Turkiet (Taksim) att öka spänningarna.

Våldsamma sammanstötningar ägde rum från december 1963 till augusti 1964. Representanter för den turkcypriotiska befolkningen i olika politiska och administrativa instanser inrättade en provisorisk förvaltning utan något som helst stöd i författningen.

På grund av att den internationella säkerheten hotades antog Förenta nationernas säkerhetsråd en resolution i februari 1964 om upprättande av en internationell fredsstyrka, UNIFCYP, som fortfarande finns på plats.

President Makarios försökte föra en politik för samförstånd och självständighet. Den 15 juli 1974 genomförde dock Enosis-rörelsen, med stöd från den grekiska militärjuntan, en statskupp mot president Makarios. Till följd av statskuppen inledde Turkiet den 20 juli 1974 en militär invasion av norra Cypern och rättfärdigade denna inom ramen för garantifördraget. Efter en andra intervention i augusti, vilken inte kunde rättfärdigas inom ramen för garantifördraget, ockuperade den turkiska armén 37 procent av öns territorium. Vapenvilan inträdde den 18 augusti 1974. Tiden därefter präglades av ockupation, förluster i människoliv, befolkningsomflyttningar och ödeläggelse av kulturarvet. I november 1983 utropade turkcyprioterna norra Cypern till en självständig stat, Nordcyperns turkiska republik, något som FN:s säkerhetsråd ogiltigförklarade. Delningen av ön var från och med detta datum ett faktum.

Sedan 1964 har FN lagt fram förslag och gjort ansträngningar för att skapa fred. Förhandlingarna borde utformas kring en enad stat – en självständig, alliansfri, federal republik bestående av två zoner och två folkgrupper som är politiskt jämbördiga. Ännu har ingenting av detta blivit verklighet.

(jfr. FN:s säkerhetsråds resolutioner 1179/98 och 939/94)

b) Institutionerna

Enligt författningen från 1960 är republiken Cypern en självständig och suverän republik ledd av en president. Republikens president väljs i allmänna val för en period av 5 år och utövar den verkställande makten genom ett ministerråd som han utser. Det senaste presidentvalet ägde rum den 8 februari (första valomgången) och den 16 februari (andra valomgången) 1998.

Den förre presidenten, Glafkos Klerides, omvaldes med 50,8 procent av rösterna. Valdeltagandet var 93,37 procent.

Den lagstiftande makten utövas av representanthuset som ursprungligen bestod av 56 grekcypriotiska och 24 turkcypriotiska ledamöter. Efter det att turkcyprioterna dragit sig tillbaka från republikens institutioner detta med endast 56 grekcypriotiska ledamöter. De senaste valen ägde rum den 26 maj 1996 (valdeltagandet var 91,75 procent). Resultaten blev följande:

Politiska partier	%	Platser	%	Platser
DISY (Konservativa)	35,8	20	34,47	20
AKEL (Kommunistpartiet)	30,6	18	33	19
DIKO (Centerpartiet)	19,5	11	16,43	10
EDEK (Socialistpartiet)	10,9	7	8,13	5
ADISOK (Reformistiskt kommunistparti)	2,4	0	1,44	0
Nya partier				
Fridemokrater			3,69	2
Ny horisont			1,71	0
Miljöpartiet			1,00	0
Oberoende			0,93	0
SUMMA		56		

Cypern är medlem i FN och dess olika organ. Cypern är medlem i den alliansfria rörelsen, Europarådet och det brittiska samväldet.

Den grekcypriotiska befolkningen uppskattades 1995 (jfr. departementet för statistik och forskning) till totalt 736 000 invånare, varav 623 000 grekcyprioter, 91 000 turkcyprioter och 22 000 övriga.

c) Aktuella politiska frågor

Sedan den turkiska arméns illegala ockupation av norra Cypern har den politiska debatten dominerats av denna situation och att en fredlig lösning måste uppnås. Den turkiska invasionen och den faktiska uppdelningen av ön har medfört följande allvarliga konsekvenser som leder till ständig oro:

- Cirka 30 000 turkiska soldater befinner sig på den norra delen.
- Man kan inte röra sig fritt mellan den södra delen och den ockuperade norra delen - förutom under vissa villkor som är knutna till erkännandet av regimen i norr.
- 487 grekcyprioter och 191 maroniter har inneslutits i enklaver i den ockuperade norra delen och har berövats sina grundläggande rättigheter.
- Kulturarvet i den ockuperade delen har till stor del förstörts.
- En massiv förflyttning av kolonistörer från Anatolien till det ockuperade området i syfte att förändra de demografiska förhållandena har ägt rum.
- Flera våldsamma incidenter, där Turkiet har varit direkt inblandat ägde rum längs den "gröna linjen" under sommaren 1996, vilket förorsakade flera personers död.
- De militära styrkorna i norr och i söder har förstärkts och moderniserats vilket ökar risken för att säkerheten äventyras i regionen. I det här sammanhanget välkomnades president Klerides' beslut att inte installera missiler av typ S-300 på Cypern.

d) Utvecklingen av fredsförhandlingarna

FN:s säkerhetsråd godkände ett ramavtal som byggde på ett visst antal grundläggande förutsättningar. Säkerhetsrådet föreslog också en rad "förtroendeskapande åtgärder" för att underlätta slutandet av ramavtalet. Innehållet godkändes av både grek- och turkcyprioter 1994.

Sedan dess har inga konkreta resultat uppnåtts och de senaste direkta förhandlingarna i juli och augusti 1997 mellan republikens president och den turkcypriska ledaren slutade i ett misslyckande.

Åtskilliga diplomatiska initiativ har tagits av FN, USA och EU för att häva det dödläge som anses oacceptabelt, bland annat genom att utöva påtryckningar på Turkiet. Europeiska unionen utser för varje ordförandeskapsperiod ett särskilt sändebud.

USA:s sändebud Richard Holbrooke har försökt få Klerides och Denktash att återuppta förhandlingarna. Han har stött på motstånd från Denktash som har ställt två villkor för återupptagandet av samtalen, nämligen att republiken Cypern drar tillbaka sin ansökan om medlemskap i Europeiska unionen och att den norra delen erkänns som en stat.

Det amerikanska sändebudet har tvärtom hävdade att Cyperns anslutningsförhandlingar med EU har USA:s fulla stöd.

Holbrooke har framhållit att han är redo att återvända till Cypern så fort den norra delen visar sig villig att återuppta förhandlingarna.

I början av september 1998 reste den turkiske utrikesministern Cem till norra Cypern för att träffa Denktash. Detta ledde till att man offentliggjorde en plan för inrättandet av en konfederation på ön. Planen gick ut på att inrätta två suveräna stater som skulle bilda en konfederation, var och en med en speciell relation till Turkiet respektive Grekland. Detta förslag som strider mot planen som godkännts av FN, förkastades av republiken Cypern, Grekland samt av kommissionären van den Broek som i ett uttalande sa att man inte kunde acceptera två skilda stater.

För Nordcyperns turkiska republik kan inte längre samtalen mellan de båda sidorna mynna ut i en lösning.

Vid det senaste G8-mötet i juni och i samband med 25-årsdagen av den turkiska invasionen av Cypern framfördes önskemål om att ett nytt initiativ skulle tas och att ledarna för de två befolkningsgrupperna skulle inleda konkreta förhandlingar utan förhandsvillkor, grundade på FN:s resolutioner. Enligt det amerikanska sändebudet Holbrooke är USA:s inställning till fredsförhandlingar på Cypern fortsatt mycket positiv.

Att Turkiet fortfarande officiellt anses som kandidat till ett medlemskap i EU (jfr kommissionens andra rapport om Turkiet - 13 oktober 1999) skulle kunna få en positiv effekt på en lösning av problemen.

Förhandlingarna mellan president Clerides och Denktash återupptogs i New York före Europeiska rådet i Helsingfors (12 december 1999). Ett andra möte ägde rum i februari 2000 i Genève.

Turkiet fick alltså status som kandidatland vid toppmötet i Helsingfors och landet skall nu anpassas till gemenskapens regelverk, även på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. För närvarande respekterar Turkiet dock varken relevanta FN-resolutioner eller EU:s ståndpunkt i Cypernfrågan, i vilken EU stöder en lösning som respekterar sammanhållningen av territoriet liksom dess suveränitet, oberoende och integritet.

Även den nyligen påbörjade förbättringen av förbindelserna mellan Grekland och Turkiet bör möjliggöra en lösning av Cypernkonflikten.

II. DEN EKONOMISKA SITUATIONEN¹

I sin rapport från 1998 om Cyperns framsteg inför en anslutning bekräftar kommissionen den cypriotiska ekonomins möjligheter att anpassa sig till de utmaningar som antagandet av gemenskapens regelverk innebär.

I sin rapport av den 13 oktober 1999 säger kommissionen att Cypern är en marknadsekonomi.

Även om den cypriotiska ekonomin kännetecknas av en snabb tillväxt och en dämpad inflationstakt, innebär den makroekonomiska och skattepolitiska obalansen vissa problem.

Kommissionens rekommendationer till Cypern innebär bland annat en ökad privatisering och en ökad konkurrenskraft inom banksektorn.

a) Den cypriotiska ekonomin i dagsläget

Cypern klassas av Världsbanken som ett höginkomstland. Inkomsten per capita motsvarar 13 000 dollar.

Den reella tillväxttakten för BNP mellan 1993 och 1997 låg i genomsnitt på 3,4 procent per år (med en minskning för 1996-1997). Den största bidragande faktorn till tillväxten var tjänstesektorn vars andel av BNP visade tecken på uppgång och uppgick till 73 procent 1997 mot 67,5 procent 1992. Jordbruks- och produktionssektorernas andel av BNP visade tecken på nedgång och minskade från 6 procent respektive 14 procent 1992 till 4 procent respektive 12 procent 1997. Tillväxten beräknas för 1998 till 5 procent.

Vad gäller arbetsmarknaden är arbetslösheten fortsatt låg, till och med bland utsatta grupper som ungdomar, personer med högskoleutbildning, kvinnor och äldre (siffran svänger sedan 1996 mellan 3,1 procent och 3,4 procent).

Den fulla sysselsättningen ledde till en åtstramning på arbetsmarknaden, i synnerhet i början av 90-talet, och till att lönerna pressades upp. Följaktligen steg de nominella arbetskraftskostnaderna med nästan 5 procent per år mellan 1993 och 1997, mot cirka 1,5 procent i genomsnitt inom EU, och urholkade den prisbaserade konkurrenskraften hos den primära och den sekundära sektorn samt turismsektorn.

Inflationen steg från 2,6 procent 1995 till 3 procent 1996 och 3,6 procent 1997. Denna ökning beror till viss del på ökningen av världspriserna på olja under den här perioden och på den allvarliga torka som drabbade Cypern, vilket ledde till höjda priser på jordbruksprodukter. Siffran sjönk till 2,2 procent 1998 och 2 procent i genomsnitt för 1999 (minskning av priset på oljeprodukter).

Betalningsbalansen är i stort sett positiv, vilket märks på att utlandsskulden i förhållande till BNP ligger på 24,5 procent och skuldtjänstkvoten på 8,5 procent. Internationella reserver, inklusive inlåning från utländska medborgare, motsvarade 14,3 månaders import av varor och tjänster, eller 2,9 månader om man undantar inlåning från utländska medborgare. Sedan juni 1992 är den cypriotiska valutan ensidigt knuten till ecun inom ramen för anpassningen av Cyperns makroekonomiska politik till EU:s.

¹ Se: Den cypriotiska ekonomin - utgiven av Cyperns regering i augusti 1998.

Sedan den 1 januari 1999 är det cypriotiska pundet kopplat till euron.

Budgetpolitiken har allmänt varit inriktad på makroekonomisk stabilitet. På senare tid har dock budgetunderskottet visat tecken på att stiga och uppgick till 3,4 procent 1996 (mot 1 procent 1995) och 5,1 procent 1997, vilket innebär att man tillfälligtvis inte uppfyllde konvergenskriterierna i Maastrichtfördraget. Statsskulden har också stigit, från 51,9 procent av BNP 1995 till 55,5 procent 1997. Den här utvecklingen förklaras dels av en långsammare ekonomisk tillväxt 1996-1997, vilket påverkade statens intäkter, dels av att staten förlorade intäkter på grund av att tullskyddet monterades ner i samband med genomförandet av tullunionen mellan EU och Cypern samt slutligen av den expansiva budgetpolitik som regeringen förde. Regeringen bedömde att den var tvungen att föra en sådan politik för att åtgärda de problem som uppstod i samband med de turkiska ockupationsstyrkornas mord på tre grekcyprioter i september 1996. Denna händelse påverkade investeringsklimatet och turismintäkterna negativt samtidigt som den svåraste torkan på hundra år fick mycket svåra följder för jordbruket.

Efter det tredje kvartalet 1997 och mot bakgrund av den allmänna ekonomiska situationen lade regeringen fast ett budgetpolitiskt program på medellång sikt. Syftet var att ta ner budgetunderskottet till under 3 procent av BNP för de fem följande åren.

* * *

b) Den makroekonomiska politiken och budgetpolitiken

Den grundläggande målsättningen för Cyperns makroekonomiska politik är att bibehålla den inre och yttre makroekonomiska stabiliteten och att på så sätt skapa gynnsamma förutsättningar för en hållbar tillväxt. Den cypriotiska regeringen har åtagit sig att uppfylla konvergenskriterierna i Maastrichtfördraget under den kommande femårsperioden för att Cypern skall klara av målen för att delta i den ekonomiska och monetära unionen (EMU) genast efter anslutningen till EU.

Samtidigt främjar den cypriotiska regeringen strukturreformer inom budget-, finans- och handelssektorerna och på arbetsmarknaden (inkomstpolitik) för att göra marknaderna mer flexibla och förbättra fördelningen av resurserna med hänsyn till de komparativa fördelarna i ekonomin.

- Budgetpolitik

Den cypriotiska regeringen lade nyligen fram ett budgetprogram - med den allmänna ekonomiska situationen sedan slutet av första halvåret 1997 som motivering - som syftar till att vända de senaste årens obalans i budgeten. Målsättningen med det här programmet i kvantitativa termer är att hålla nere budgetunderskottet under 3 procent under de nästkommande fem åren. Enligt dessa förutsättningar skulle statsskulden hållas kvar under 60 procent av BNP.

Budgetprogrammet innehåller åtgärder som både syftar till att begränsa den privata konsumtionen och att öka statens inkomster. När det gäller utgifterna utgörs de viktigaste åtgärderna av ett tvåårigt anställningsstopp inom förvaltningen, indragning av en tredjedel av de tjänster inom förvaltningen som ledigförklaras under de kommande tre åren, begränsning av löneökningar och övertidsarbete för offentliganställda samt en minskning med 10-15 procent vad gäller andra offentliga utgifter. När det gäller intäkterna syftar programmet till att höja både basmomsen och den reducerade momsen, från 8 procent respektive 0 procent till 12 procent respektive 5 procent, och till att höja andra indirekta konsumtionsskatter.

Finansieringen av budgetunderskottet skall även den successivt anpassas till bestämmelserna i Maastrichtfördraget. Mer konkret minskade man finansieringen utanför banksektorn genom ökning av penningmängden ordentligt under åren 1995-1997 och man skall upphöra helt med detta före anslutningen.

- Penningpolitik

Inom finanssektorn har man vidtagit viktiga åtgärder för att genomföra avregleringar och strukturreformer under de senaste åren. I januari 1996 införde Cyperns centralbank en ny ram för genomförande av penningpolitiken, en ram som bygger på moderna och indirekta metoder för penningpolitisk kontroll i stället för de tidigare använda direkta metoderna (minimikoefficient för penningmängden, kreditramar etc.).

Parallellt med detta går den cypriotiska regeringen vidare med en avreglering av utförsel och införsel av kapital. Man kommer gradvis att avskaffa begränsningar för löpande transaktioner och utländska direktinvesteringar i Cypern samtidigt som man i vissa fall kommer att uppmuntra cypriotiska företags investeringar i utlandet. Andra åtgärder för att avreglera bestämmelserna om in- och utförsel av kapital är underordnade avregleringen av bestämmelserna som omgärdar räntenivåerna, i synnerhet avskaffandet av lagstadgade räntegränser. En lagproposition i det ärendet, som utarbetats av centralbanken kommer snart att läggas fram för parlamentet, efter diskussioner mellan de politiska partierna och intressegrupper.

De cypriotiska myndigheterna vet att finansiella reformer under vissa förhållanden riskerar att medföra en mycket kraftig ökning av penningmängden och därmed kraftigt destabilisera ekonomin. Avregleringen av finanssektorn måste alltså åtföljas av en förstärkt övervakning av bankerna. Det nyligen godkända förslaget till banklag är ett viktigt steg i den riktningen och ligger helt i linje med EU-direktiven.

- Växelkurspolitik

Det cypriotiska pundet kopplades ensidigt till ecun i juni 1992 och till euron den 1 januari 1999 med ett trångt fluktueringsutrymme på +/-2,25 procent. Den här åtgärden understöddes av en försiktig makroekonomisk politik som främst syftade till att hålla nere inflationstrycket och underskotten i den löpande betalningsbalansen på hanterbara nivåer. Politiken har visat sig hålla måttet. Det är avslöjande att de dagliga förändringarna sedan dess i växelkursen för det cypriotiska pundet mot målkursen för ecun faktiskt har legat gott och väl inom de tillåtna gränserna. Den största positiva fluktuationen har varit 1 procent och den största negativa 0,7 procent. Det bör också understrykas att i en rapport från Internationella valutafonden om den cypriotiska ekonomins konkurrenskraft på exportmarknaderna anses den nuvarande räntan i Cypern stå i överensstämmelse med principerna för sparande och investeringar.

Mot bakgrund av detta har de cypriotiska myndigheterna redan meddelat att de tänker låta kopplingen till ecun övergå till en koppling till euron till nuvarande växelkurs.

c) Resultat för 1998/prognoser för 1999 (se tabell i bilaga 2)

Enligt preliminära siffror kommer tillväxten i ekonomin att uppgå till 4,5 procent i reella termer. Återigen är det tjänstesektorn som är den viktigaste tillväxtmotorn. Arbetslösheten väntas sjunka från 3,4 procent till 3 procent av den arbetsföra befolkningen. Inflationen på 3,6 procent 1997 väntas sjunka till 2,5 procent, bland annat med hjälp av de mycket låga importpriserna, lägre prisökningar på jordbruksprodukter än under 1996-1997 samt låga löneökningar (ännu ej bekräftade beräkningar).

Trots dessa framgångar förblir den cypriotiska ekonomin behäftad med strukturella svagheter, främst inom jordbruket och tillverkningssektorn, svagheter som pekar på den relativt begränsade användningen av avancerad teknik.

III. RELATIONER MED EUROPEISKA UNIONEN

a) Associeringsavtal

Handelsrelationerna mellan EU och Cypern regleras av associeringsavtalet som undertecknades den 19 december 1972. Undertecknandet av avtalet följdes av fyra protokoll om tekniskt och ekonomiskt samarbete som syftade till att anpassa avtalet i fråga till den aktuella utvecklingen. Protokollet som undertecknades den 19 oktober 1978 måste ses som särskilt viktigt, eftersom det ställer upp de villkor och förfaranden som krävs för att genomföra den andra etappen i avtalet under vilken en tullunion i två steg skall inrättas. Sedan den 1 januari 1998 är endast ett fåtal industri- och jordbruksprodukter uteslutna från systemet för fri rörlighet för varor. Detta datum utmärker undanröjandet av de sista hindren för frihandeln med sikte på inrättandet av en tullunion 2001–2002. Detta innebär under övergångsperioden att angränsande politikområden som bl.a. konkurrens, statligt stöd, indirekt beskattning och standardisering måste harmoniseras.

Sedan Turkiet ockuperade norra Cypern har gemenskapens politik gentemot Cypern underställts två regler, nämligen

- att uteslutande erkänna den lagliga regeringen (i enlighet med FN:s resolutioner) och
- att låta hela den cypriotiska befolkningen dra fördel av associeringen (vilket fram till helt nyligen gjorde det möjligt för den turkiska befolkningen att undgå isolering, eftersom gemenskapen accepterade ursprungscertifikat från den ockuperade delen och på så sätt tillät att större delen av citrusfrukterna från norr bevarade sina avsättningsmöjligheter på den brittiska marknaden).

Efter en dom i EG-domstolen från den 5 juli 1994 (till följd av en tvist mellan den brittiske jordbruksministern och de grekcypriska exportörerna) uppmanades unionens medlemsstater att inte erkänna varucertifikat och sundhetscertifikat för citrusfrukter och potatis från norra Cypern. Det här beslutet går emot Förenade kungariket och Europeiska kommissionen vars hållning fram till nu varit helt och hållet till fördel för frihandeln oavsett andra politiska hänsyn. Även om beslutet utgör en framgång för Republiken Cyperns regering, öns enda internationellt erkända myndighet, har det fått kraftig kritik från den norra delen som anser att det kommer att öka klyftan mellan de två befolkningsgrupperna och förstärka delningen. Det skulle också kunna förstärka den norra delens ekonomiska och politiska beroende av Turkiet.

b) Handel

Europeiska unionen är Cyperns främsta handelspartner. Ändå uppvisar Cypern ett betydande handelsunderskott med unionen. Detta uppgick 1997 till 1,559 miljarder ecu. Cyperns import från EU uppgick till 1,932 miljarder ecu och exporten till EU till 373 miljoner ecu. Man bör här påpeka (jfr kommissionens rapport från november 1998) att den procentandel av landets totala export som var avsedd för EU:s marknader har minskat sedan början av 90-talet till förmån för marknaderna i Östeuropa.

Bland EU:s medlemsstater är Förenade kungariket traditionellt Cyperns främsta handelspartner.

Exporten från EU till Cypern består huvudsakligen av maskiner och transportutrustning. EU importerar främst livsmedel, bland annat grönsaker, frukt och drycker samt tobak. Utbytet mellan Cypern och Europeiska unionen innebär inga större problem.

c) Finansprotokoll

I enlighet med associeringsavtalet och med stöd av tre finansprotokoll har EU beviljat Cypern ett ekonomiskt stöd som motsvarar totalt 136 miljoner ecu, i form av bidrag utan återbetalningsskyldighet och lån från EIB. En stor del av de anslag som beviljats Cypern enligt det tredje protokollet har dock inte använts på grund av de svårigheter som öns delning medför. Det fjärde finansprotokollet (1996-1998, förlängt till den 31 december 1999) som omfattar 22 miljoner ecu i bidrag utan återbetalningsskyldighet och 52 miljoner i lån (totalt 74 miljoner ecu) undertecknades den 30 oktober 1995. Dess syfte är att dels finansiera de projekt och åtgärder som skall bidra till Cyperns ekonomiska och sociala utveckling inför medlemskapet i EU och dels stödja de konkreta satsningar som görs för att finna en lösning på de politiska motsättningarna.

Cypern får också del av regionala och övergripande åtgärder inom ramen för Meda-programmet som utgör en del av det viktiga Europa-Medelhavspartnerskapet som inleddes vid Barcelonakonferensen i november 1995. Tillsammans med de elva övriga Medelhavsländerna som inte är medlemmar av EU samt medlemsstaterna, deltar Cypern i dialogen om politiska frågor och säkerhetsfrågor, om frihandelsprojektet mellan EU och Medelhavsländerna och om partnerskapets sociala, kulturella och mänskliga aspekter.

d) Organen

- Associeringsrådet - sammanträder i princip 2 gånger per år. Rådet granskar i detalj de framsteg Cypern gjort i fråga om tillnärmningen till gemenskapens regelverk.

- Den gemensamma parlamentariskommittén - inrättades 1991 och består av parlamentsledamöter från Europaparlamentet (12) och från Republiken Cyperns representanthus (13). Den sammanträder två gånger per år och har gjort det möjligt att stärka den interparlamentariska dialogen. Kommittén har ersatt de delegationer som tidigare sammanträdde mer sporadiskt. Den tar regelbundet upp den politiska situationen på ön, mänskliga rättigheter (befolkningen i enklaverna på den norra delen), relationerna mellan EU och Cypern samt anpassningen av olika politikområden till gemenskapens regelverk. Nästa sammanträde äger rum den 18-19 november 1999 i Bryssel.

- Den politiska dialogen

Till följd av det beslut som fattades av Europeiska rådets möte på Rhodos, inleddes 1989 en politisk dialog mellan EU och Cypern.

Sedan den 12 juni 1995 har dialogen utvidgats till att omfatta möten mellan politiska ledare, möten mellan experter i frågor om mänskliga rättigheter, nedrustning, säkerhet, OSSE, terrorism och FN.

Möten äger också rum regelbundet mellan unionens och Cyperns beskickningar i tredje land.

Enligt cypriotiska källor har Cypern ställt sig bakom de flesta av EU:s uttalanden i utrikespolitiska frågor (t.ex. i 88,5 procent av omröstningarna i FN:s generalförsamling 1995 och 98 procent 1996).

- Den strukturerade dialogen

Den strukturerade dialogen inleddes i juni 1995 och har gjort det möjligt att finna de områden där Cypern bör göra ansträngningar för att anpassa sig till unionens rättsliga och politiska system.

Rådet (allmänna frågor) fastställde den 17 juli 1995 villkoren för den här dialogen som tar upp olika ämnen på följande representationsnivåer:

- Möten mellan statschefer eller regeringar i samband med Europeiska rådets möten.
- Möten på ministernivå eller liknande om de områden som ingår i den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, rättsliga frågor och inrikesfrågor samt frågor av gemensamt intresse.

IV. ANSÖKAN OM MEDLEMSKAP

Den ansökan om medlemskap som överlämnades den 4 juli av Republiken Cypern gäller hela ön. Såsom framgår av Agenda 2000 måste en anslutning gynna hela ön och företrädarna för befolkningen i norr bör delta i anslutningsförhandlingarna. Den ockuperade delen vägrar att acceptera att ansökan om medlemskap läggs fram för ön i sin helhet. Dess ledare har låtit meddela att inledandet av anslutningsförhandlingar med Europeiska unionen kommer att leda till att ön definitivt delas upp och att den norra delen införlivas med Turkiet. Ett associeringsavtal undertecknades i augusti 1997 av ledarna för norra Cypern och Turkiet, men detta har emellertid ingen folkrättslig betydelse. Enligt ledaren för den norra delen kommer turkcypraterna endast att delta i förhandlingarna om Nordcyperns turkiska republik "erkänns" som självständig part.

a) Kommissionens ståndpunkt

Den 30 juni 1993 avgav kommissionen ett positivt yttrande om Cyperns möjligheter till medlemskap, granskade på nytt ansökningen om medlemskap och utvärderade den situation som väntades föreligga den 1 januari 1995.

Den 26 januari 1995 presenterade kommissionen sin nya granskning av ansökan om medlemskap och bekräftade Cyperns möjligheter att ansluta sig till unionen.

I Agenda 2000 som lades fram den 15 juli 1997 bekräftar kommissionen att förhandlingarna med Cypern inletts sex månader efter regeringskonferensens slut. "Genom ett avtal om en politisk uppgörelse skulle förhandlingarna kunna slutföras snabbare. Om inga framsteg görs i arbetet med uppgörelsen, innan förhandlingarna skall ta sin början, bör dessa inledas med republiken Cyperns regering i dess egenskap av enda myndighet som är erkänd enligt internationell rätt".

Den 17 november 1998 lade kommissionen fram en ny lägesrapport till Europeiska rådet, liksom den hade blivit ombedd vid Europeiska rådets möte i Cardiff.

b) Europaparlamentets ståndpunkt - en återblick

Den 12 juli 1995 röstade Europaparlamentet igenom en resolution som stödde rådets (allmänna frågor) beslut av den 6 mars 1995, där det fastställdes att Cyperns anslutningsförhandlingar skulle inledas sex månader efter regeringskonferensen samt att man skulle ta hänsyn till resultaten från denna (A4-0156/95). / Ståndpunkten upprepades i Europaparlamentets resolution av den 19.9.1996.

I sin resolution om meddelandet från kommissionen "Agenda 2000 – En förstärkt och utvidgad union" av den 4 december 1997 uppmanar Europaparlamentet rådet och kommissionen att utnyttja alla möjligheter för att främja en fredlig lösning på Cypernfrågan i enlighet med FN-resolutionerna, utan att anslutningsförhandlingarna med Cyperns regering kopplas till en lösning på konflikten och anmodar kommissionen att övertyga båda folkgrupperna på ön om fördelarna med ett EU-medlemskap och att involvera båda folkgrupper i utvidgningsprocessen.

Europaparlamentet uppmanar också kommissionen och rådet att korrekt värdera Cyperns utmärkta ekonomiska och finansiella situation, som gör att ön redan uppfyller EMU-kriterierna: detta läge underlättar anslutningsförhandlingarna vilka absolut måste vara oberoende av utvecklingen av förbindelserna med Turkiet och slutföras inom kort.

Vid sessionen i april 1999 antog Europaparlamentet J.W. Bertens betänkande om kommissionens rapport från november 1998 om Cypern (PE 229.878/slutlig), där man glädjer sig åt de framsteg som gjorts på Cypern när det gäller att anta gemenskapens regelverk, och upprepar sina tidigare ståndpunkter, dvs. att man inte skall ställa upp nåendet av en fredlig lösning som villkor för anslutningen.

Den 17 februari 2000 antog Europaparlamentet sin resolution (Brok) om förslag till rådets förordning om genomförande av åtgärder inom ramen för en strategi inför anslutningen för Cypern och Malta (se nedan).

Europaparlamentet och framför allt dess delegation till den gemensamma parlamentrikerkommittén för Cypern och Europaparlamentet hade nämligen vid flera tillfällen uttryckt sin kritik över att Cypern inte fick något föranslutningsstöd i likhet med övriga kandidatländer.

c) Rådets ståndpunkt

6 mars 1995: rådet (allmänna frågor) antyder i ett "paketbeslut" som innehåller en överenskommelse om tullunion med Turkiet att anslutningsförhandlingarna med Cypern skall inledas sex månader efter regeringskonferensens slut och att man skall ta hänsyn till resultaten från denna.

Ståndpunkten har upprepats flera gånger av rådet.

Sedan juli 1997 har rådets ordförandeskap bekräftat att anslutningsförhandlingarna med Cypern skulle inledas i början av 1998 och har betonat att det inte finns någon koppling mellan dessa och en fredlig lösning på Cypernfrågan.

Den 12-13 december 1997 beslutade Europeiska rådet vid sitt möte i Luxemburg att utvidgningsprocessen skulle inledas den 30 mars 1998 genom ett möte i Bryssel mellan utrikesministrarna från de femton medlemsstaterna i Europeiska unionen, från de tio kandidatländerna från Central- och Östeuropa och från Cypern genom att upprätta en gemensam ram för kandidatländerna.

Rådet beslutade att det skulle upprättas en europeisk konferens som samlar medlemsstaterna i Europeiska unionen och de stater i Europa som har för avsikt att ansluta sig till den och som delar dess inre och yttre värderingar och mål (12 mars 1998).

Utvidgningsförhandlingarna inleddes officiellt den 30 mars för samtliga kandidatländer.

En bilateral regeringskonferens samlades den 31 mars 1998 för att påbörja förhandlingarna med Cypern om villkoren för dess anslutning till unionen och vilka fördragsändringar som anslutningen medför. Dessa förhandlingar kommer att föras på grundval av de förhandlingar som rådet beslutade om den 8 december 1997.

Cyperns anslutning bör vara till gagn för alla folkgrupper och bidra till fred och försoning. Anslutningsförhandlingarna kommer att utgöra ett positivt bidrag till att nå en politisk lösning på Cypernproblemet genom förhandlingar under Förenta nationernas ledning vilka bör föras med sikte på att upprätta en federation som omfattar bägge folkgrupperna och bägge zonerna. I detta sammanhang begär Europeiska rådet att Cyperns regerings vilja att delta i delegationen för anslutningsförhandlingarna ta med företrädare för den turkcypriotiska folkgruppen också uttrycks i handling. För att denna begäran skall uttryckas i handling kommer ordförandeskapet och kommissionen att ta nödvändiga kontakter.

Gemenskapens institutioner beklagade att Denktash vägrade att acceptera erbjudandet från president Klerides, efter sitt återval, att ta med en företrädare för turkcyprioterna i förhandlingslaget. Erbjudandet gäller dock fortfarande. Dock bör inte det turkcypriotiska avståndet få påverka de pågående förhandlingarna med en cypriotisk republik.

De cypriotiska myndigheterna har sagt att man håller den norra delen av ön informerad om hur förhandlingarna fortskrider via Republiken Cyperns Internet-sajt "special negotiations".

d) Andra yttranden

- **Ekonomiska och sociala kommittén:** yttrande av den 29 oktober 1997.

När det gäller Cypern anser kommittén att man måste skapa mer gynnsamma förhållanden för att åstadkomma ett fredligt införlivande av hela ön i Europeiska unionen.

e) Medlemsstaternas ståndpunkt

Vissa av medlemsstaterna har fört fram reservationer om Cyperns anslutning till Europeiska unionen under den rådande situationen (dvs. en delad ö). Vid toppmötet i Edinburgh, efter den europeiska konferensen den 12 mars **enades dock medlemsstaterna om att skilja anslutningsförhandlingarna från lösningen på det cypriotiska problemet.** Vid det Europeiska rådets möte i Cardiff (juni 1998) framförde Frankrike återigen vissa betänkligheter, men rådets slutsatser bekräftade den tidigare inställningen, dvs. det skulle inte ställas upp några särskilda villkor för Cyperns anslutning.

Vid rådets (allmänna frågor) möte i Luxemburg den 5 oktober 1998 beslutades att de tekniska anslutningsförhandlingarna i vissa ärenden skulle inledas den 10 november med den första gruppen kandidatländer. Rådet bekräftade också principen att framsteg mot en anslutning till Europeiska unionen och en ”rättvis och hållbar” lösning på det cypriotiska problemet stärker varandra på ett naturligt sätt. En anslutning skulle bidra till att skapa fred och försoning på ön. Den 9 november 1998 framförde fyra medlemsstater (Frankrike, Italien, Tyskland och Nederländerna) ånyo betänkligheter om Cyperns anslutning till unionen så länge som landet förblev delat. Den inställningen avvisades av Europaparlamentet (jfr. PE 229.878), i april 1999.

Europeiska rådet i Helsingfors (11 december 1999) förklarade formellt att en lösning av den politiska situationen inte var ett villkor för Cyperns anslutning till Europeiska unionen.

f) Cyperns ståndpunkt

jfr. förklaringen av MAE Kasoulides - 17.07.1997: Cypern önskar en återförening och försoning mellan alla cyprioter, om möjligt före anslutningen.

V. STRATEGIN INFÖR ANSLUTNINGEN

- a) Europeiska rådet den 12 till 13 december 1997 beslutade om en **särskild strategi inför Cyperns anslutning**, som skulle bygga på
 - deltagande i vissa målprojekt, i synnerhet för att stärka rättsväsendets och förvaltningens kapacitet i rättsliga och inrikes frågor,
 - deltagande i vissa gemenskapsprogram och gemenskapsorgan (samma strategi som för andra kandidatländer) som Leonardo, Sokrates, Ungdom för Europa, Ariane, Rafael, Kaleidoskop,
 - utnyttjande av det tekniska stöd som erbjuds via TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office).

I motsats till länderna i Central- och Östeuropa har Cypern inget behov av ett partnerskap inför anslutningen finansierat inom ramen för Phare. Cypern bör dock delta med länderna i Central- och Östeuropa inom följande delar av strategin inför anslutningen:

- * bekanta sig med Europeiska unionens funktion och institutioner,
- * gemenskapsprogrammen,
- * tekniskt bistånd för införlivande av gemenskapens regelverk.

Dessa aktiviteter skulle kunna finansieras inom ramen för det 4:e finansprotokollet som förlängts ända till slutet av 1999. Protokollet omfattar 74 miljoner ecu, varav 50 miljoner i form av lån från EIB, 22 miljoner icke-återbetalningspliktigt bistånd och 2 miljoner i riskkapital. Av de 22 miljonerna i icke-återbetalningspliktigt bistånd som ges till Cypern skall 5 miljoner gå till att förbereda Cypern inför anslutningen (nödvändigt tekniskt bistånd, anpassning till gemenskapens lagstiftning, deltagande i gemenskapsprogram...).

Av de återstående 17 miljonerna är 5 miljoner avsatta till projekt för öns båda delar och 12 miljoner skall bidra till politiska lösningar. På grund av motståndet från den norra delen har dessa senare medel inte kunnat tas i anspråk. En del av dem skulle kunna omfördelas till att förstärka strategin inför anslutningen.

Den cypriotiska regeringen har meddelat Europeiska kommissionen om sitt initiativ att översätta huvuddelen av gemenskapens regelverk till turkiska. Översättningen är avsedd för turkcyprioterna och skall finansieras med medel från 4:e finansprotokollet.

Frågan om ekonomiskt bistånd till Cypern har dock ställts på sin spets. Problemet har redan tagits upp flera gånger – bland annat i den gemensamma parlamentarikerkommittén och kommissionen har åtagit sig att granska ärendet. Den tidigare så lysande situationen på Cypern har sedan ett par år tillbaka börjat känna av vissa ekonomiska problem.

Det är mot den bakgrunden som Cypern vill att man undersöker möjligheterna att skriva in landet på listan över mottagare av strukturfondsmedel och livsmedelsbistånd.

I början av september 1998 uttalade sig Europaparlamentet för Cyperns deltagande i Media II, gemenskapens program för gemensam politik på det audiovisuella området. Cyperns anpassning till gemenskapens regelverk på det audiovisuella området är på väg att fullbordas och man har överfört hela direktivet "Television utan gränser" till sin egen lagstiftning.

Cypern bör även snart kunna dra nytta av följande program:

- "Third Multiyear Programme", (för små och medelstora företag)
- Karolus, program för utbyte av nationella tjänstemän för att åstadkomma en bättre tillämpning av gemenskapens regelverk
- Fiscalis: program för samarbete mellan skatteförvaltningar
- Man planerar även Cyperns deltagande i program inom hälsosektorn, energisparande, kultur och rättsliga frågor.

I maj i år gick Cypern med i det femte ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling och sedan dess är man även fullvärdig medlem i COST (samarbete inom området för vetenskaplig och teknisk forskning).

b) "Screening" och förhandlingar

Förfarandet inleddes med "5+1-länderna" (dvs. Polen, Ungern, Tjeckien, Slovenien, Estland och Cypern) i april 1998 och handlar om en grundlig analys av situationen inom vissa områden i kandidatländerna jämfört med EU:s regelverk. De minst problematiska frågorna har redan granskats färdigt och totalt 31 områden skall ha gått igenom före slutet av 1999.

Som nämnts tidigare beslutade rådet (allmänna frågor), vid sitt möte i Luxemburg den 5 oktober, att inleda tekniska förhandlingar i ärenden som redan analyserats.

Av 15 analyserade kapitel har 10 avslutats och kräver inga ytterligare förhandlingar, till exempel forskning och vetenskap, utbildning, kultur, små och medelstora företag, bolagsrätt, konsumentskydd och folkhälsa, tullunionen, externa handelsförbindelser och telekommunikation (ett kapitel för vilket Cypern inte längre kräver en övergångsperiod).

I slutet av juni reste en delegation från Europeiska kommissionen till Cypern under ledning av förhandlaren Leopold Maurer. Vid mötet med den cypriotiska förhandlaren, George Vassiliou, underströk man de framsteg som gjorts i Cypern samt vilka områden som fortfarande behöver förbättras. Man nämnde särskilt frågor kring skatter och avreglering av finanssystemet, vilket berör fri rörlighet för kapital samt Ekonomiska och monetära unionen. Från kommissionens sida underströk man att Cypern borde avskaffa sitt räntetakssystem och den cypriotiska delegationen meddelade att ett politiskt beslut i den frågan troligen skulle fattas före årsslutet. Systemet skall avskaffas, det är bara frågan om när.

Under regeringskonferensen i Bryssel mellan den 30 september och 4 november skall man förhandla om åtta andra kapitel: Ekonomiska och monetära unionen, fri rörlighet för kapital, socialpolitik och sysselsättningspolitik, energi, fri rörlighet för tjänster, transporter, miljö och skattepolitik.

Utrikesministrarna i Europeiska unionens medlemsstater och 5+1-länderna kommer att samlas i Bryssel den 7 december för en förhandlingsrunda under finländskt ordförandeskap.

Det finska ordförandeskapet har som målsättning att avsluta så många kapitel som möjligt vid det sammanträdet.

Under tiden har arbetsgruppens analys av de sex kandidatländerna inom området för de aktuella 31 kapitlen i praktiken avslutats.

Analysen av den gemensamma jordbrukspolitiken (budgetförordning, organisation av marknaden, landsbygdens utveckling) bör vara avslutad i november men förhandlingarna om det kapitlet kommer inte att inledas förrän vid halvårsskiftet år 2000 (jordbrukssektorn står bara för 4 procent av Cyperns BNP).

* * *

c) Kommissionens rapporter om Cyperns framsteg inför en anslutning

Enligt ett beslut som fattades vid Europeiska rådets möte i Luxemburg utarbetar kommissionen regelbundet rapporter om de anslutningsframsteg som kandidatländerna gör. Man jämför med de politiska och ekonomiska kriterier som måste vara uppfyllda och hur väl man har införlivat gemenskapens regelverk.

I sin första rapport i november 1998 sade kommissionen att rapporten, som inte kan avse hela ön eftersom den norra delen vägrar att delta i förhandlingarna, i allmänhet var mycket positiv när det gäller Cyperns införande av gemenskapens regelverk, särskilt vad gäller tullunionen. Kommissionens lyfte fram områden där det krävs ytterligare ansträngningar, i synnerhet off-shore-verksamhet, finanssektorn, sjötransporter, telekommunikationer, rättsliga och inrikes frågor. Just inom dessa områden bör för övrigt Cyperns förvaltningsmässiga kapacitet förstärkas.

I sin andra rapport, av den 13 oktober 1999, konstaterade kommissionen visserligen att Cypern uppfyllde Köpenhamn-kriterierna och att landet var en marknadsekonomi, men man kritiserade de blygsamma framsteg som gjorts sedan rapporten 1998 mot en anpassning till den inre marknaden, särskilt på standardiseringsområdet. Det återstår arbete när det gäller kapitalrörelser, miljö, veterinärkontroller och immigrations- och asylpolitik. Dessutom bör förvaltningskapaciteten förstärkas på sjötransportområdet.

d) Föranslutningsstöd

Den 17 februari 2000 antog Europaparlamentet sin resolution om förslaget till rådets förordning om genomförande av åtgärder inom ramen för en strategi inför anslutningen för Cypern och Malta. Parlamentet anser att det belopp på 95 miljoner euro som aslagits till genomförandet av denna förordning är otillräckligt.

Förordningen har emellertid möjliggjort återupprättandet av en viss jämställdhet mellan Cypern/Malta och övriga kandidatländer (bland annat genom att finansprotokollen för dessa två länder löpte ut i slutet av december 1999).

Detta förhindrar naturligtvis inte Cypern (och Malta) från att delta i Meda-programmen i enlighet med de bestämmelser som redan införts.

* * *

VI. CYPERN OCH REGERINGSKONFERENSEN

De tolv kandidatländer som redan förhandlar om sin anslutning till Europeiska unionen har meddelat det portugisiska ordförandeskapet att de, i förbindelse med regeringskonferensen om de institutionella reformerna av Europeiska unionen:

stöder ett snabbt slutförande av regeringskonferensen, det vill säga senast vid utgången av året i syfte att undvika att utvidgningsprocessen försenas; därför anser nästan alla att föredragningslistan för regeringskonferensen bör begränsas till tre "kvarstående frågor från Amsterdam" (kommissionens storlek och sammansättning, röstviktningen i rådet och den utökade användning av omröstning med kvalificerad majoritet),

kräver att varje medlemsstat i framtiden skall ha rätt att utse en kommissionsledamot,

erkänner behovet av en röstviktning i rådet, men insisterar på att det är viktigt att bibehålla jämvikten mellan de "stora" och de "små" länderna och att skydda de "små" ländernas intressen (till vilka samtliga kandidatländer utom Polen och Rumänien kommer att räknas),

stöder en utökad användning av omröstning med kvalificerad majoritet utom i konstitutionella frågor och med vissa andra undantag som skall fastställas,

vill hållas underrättade och ingående konsulteras i samband med förhandlingarna.

Cypern anser att begreppen flexibilitet och variabel geometri samt även möjligheten att införa olika integrationsnivåer för olika länder skall tillämpas med största försiktighet på grund av risken för att gemenskapspolitiken skall bli urvattnad. Cyperns regering menar att de institutionella reformerna skall ha som mål att bibehålla unionens beslutsförmåga, men inte på bekostnad av unionens enhetliga karaktär. Cyperns regering insisterar även på behovet av att göra en tydlig avgränsning mellan de beslut som skall fattas på gemenskapsnivå och de som i enlighet med subsidiaritetsprincipen skall fattas på nationell eller lokal nivå (källa: Agence Europe den 28 februari 2000).

* * *

*Mer information kan erhållas från:
Europaparlamentet, GD IV, Luxemburg
Avdelningen för internationella och institutionella frågor*

*Källor: Agence Europe
Den cypriotiska ekonomin, utgiven av Cyperns regering i augusti 1998.
Le Monde / Officiella dokument (kommissionen - rådet - Europaparlamentet)
Oxford Analytica
<http://www.cyprus.eu.org.cy/eng>*

Lista över regeringen

Utrikesminister	Ioannis Kasoulides
Finansminister	Christodoulos Christodoulou
Inrikesminister	Dinos Michaelides
Försvarsminister	Yiannakis Omirou
Utbildnings- och kulturminister	Lykourgos Kappas
Kommunikationsminister	Leontios Ierodiconou
Minister för handel, industri och turism	Nicos Rolandis
Jordbruks- och miljöminister	Costas Tnemistocleous
Arbetsmarknads- och socialminister	Andreas Moushouttas
Justitieminister	Nicos Koshis
Hälsovårdsminister	Christos Solomis

Tabell 8.1: Viktiga ekonomiska nyckeltal - Budgetförvaltning. Cypern

	1996	1997	1998 prel.	1999 prog.	2000 prog.
BNP i löpande priser, miljoner CYP	4.135	4.337	4.638	4.925	5.204
BNP per capita i CYP	6.380	6.627	7.023	7.392	7.748
BNP per capita i USD	13.657	12.874	13.563	13.453	13.946
BNP-tillväxt i fasta priser	1,9	2,5	5,0	4,5	3,9
Arbetslöshet	3,1	3,4	3,4	3,5	3,4
Nominella löneökningar i %	6,1	6,8	5,2	3,8	3,9
Reella löneökningar i %	3,1	3,1	2,9	2,3	2,2
Produktivitetsökningar i %	0,9	2,8	3,7	3,3	2,9
Hushållens sparande i % av BNP	20,9	19,3	17,2	19,0	18,8
Inflation	3,0	3,6	2,2	1,5	1,7
Bytesbalans, miljoner	(220,6)	(170,0)	314,3)	(195,6)	(200,9)
Bytesbalans exkl. försvaret, miljoner	(117,6)	(74,4)	(301,6)	(129,6)	(93,9)
Bytesbalans exkl. försvar+flyg, miljoner	(117,6)	(74,4)	(301,6)	(129,6)	(93,9)
Bytesbalans i % av BNP	(5,3)	(3,9)	(6,8)	(4,0)	(3,9)
Bytesbalans exkl. försvar i % av BNP	(2,8)	(1,7)	(6,5)	(2,6)	(1,8)
Valutakursreserv i miljoner CYP	2.249,7	2.607,6	2.315,7	2.758,0	3.148,0
Utlandsskuld (totalt) i miljoner CYP	889,0	1.080,1	1.292,0	1.431,5	1.615,6
Utlandsskuld (totalt) som % av BNP	21,5	24,9	27,9	29,1	31,0
Återbetalning på utlandsskuld	9,4	7,8	7,7	6,0	7,7
Budgetunderskott i miljoner	(142,1)	(231,2)	(257,6)	(275,8)	(357,4)
Budgetunderskott som % av BNP	(3,4)	(5,3)	(5,6)	(5,6)	(6,9)
Skatteintäkter som % av BNP	25,6	24,7	25,4	25,2	25,5
Offentligt sparande i miljoner CYP	5	(68)	(81)	(86)	(160)
Total statsskuld i miljoner CYP	3.510	3.982	4.430	4.893	5.545
Inhemsk, miljoner	3.102	3.462	3.760	4.040	4.498
Utländsk, miljoner	408	520	670	653	1.046
Statsskuld exkl. mellan myndigheter, miljoner	2.199	2.498	2.791	3.052	3.487
Total statsskuld / BNP	84,9	91,8	95,5	99,4	106,5
Inhemsk / BNP	75,0	79,8	81,1	82,0	86,4
Utländsk / BNP	9,9	12,0	14,4	17,3	20,1
Statsskuld exkl. mellan myndigheter / BNP	53,2	57,6	60,2	62,0	67,0

SE/